

Зауваження та пропозиції BRDO

до проекту Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення (далі - Проект)

1. Пунктом 5 Проекту пропонується здобувачеві ліцензії додавати до заяви про одержання ліцензії засвідчені в установленому законодавством порядку копії документів, що підтверджують право власності здобувача ліцензії або оренди ним обладнання та виробничих приміщень, необхідних для провадження відповідного виду господарської діяльності, згідно з цими ліцензійними умовами.

Проте одним із принципів державної політики у сфері ліцензування є принцип визначення вичерпного переліку документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії, виходячи з мінімальної кількості таких документів, достатніх лише для підтвердження виконання вимог відповідних ліцензійних умов.

Отже, пропонуємо замінити обов'язок подання здобувачем ліцензії копій документів, що підтверджують право власності здобувача ліцензії або оренди ним обладнання та виробничих приміщень, на подання відомостей про наявність відповідної матеріально-технічної бази, тим більше, що додатком 2 до Проекту вже передбачено необхідність зазначення здобувачем ліцензії дати та номери документа на підставі якого дозволено експлуатувати приміщення та використовувати за призначенням та переліку оргтехніки, обладнання, пристроїв, вимірювального обладнання та засобів вимірювальної техніки.

2. В пункті 6 Проекту необхідно виключити норму про подання заяви про переоформлення ліцензії, про звуження провадження виду господарської діяльності, про розширення провадження виду господарської діяльності, оскільки затвердження органом ліцензування змісту та форм зазначених заяв не передбачено Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі - Закон). У зв'язку з зазначеним, пункт 16 Проекту та Додатки 5, 6 та 7 до нього також слід виключити.

3. Пункти 7-12 та пункт 15 Проекту виключити, тому що відповідно до статті 1 Закону ліцензійні умови – нормативно-правовий акт Кабінету Міністрів України, положення якого встановлюють вичерпний перелік вимог, обов'язкових для виконання ліцензіатом, та вичерпний перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії. В той же час пункти 7-12 Проекту визначають повноваження органу ліцензування та зобов'язують здобувача ліцензії разом з видом господарської діяльності, на яку отримується ліцензія, зазначати ступінь ризику від провадження його діяльності, які не є предметом ліцензійних умов. Слід зазначити, що повноваження органу ліцензування чітко визначені в Законі та дублювати їх немає необхідності, а ступені ризику від провадження господарської діяльності унормовані відповідним актом Кабінету Міністрів України, який немає жодного відношення до ліцензійних умов.

4. Проект за своїм структурним наповненням не відповідає вимогам статті 9 Закону. Так, в загальних положеннях Проекту містяться кадрові вимоги, які відповідно до статті 9 Закону мають визначатися окремим розділом, тому пункт 13 та абзац 2 пункту 14 виключити із Загальних положень. Містяться кадрові вимоги і в Загальних вимогах щодо провадження діяльності протипожежного призначення, тому пункти 19 та 20 Проекту теж слід виключити.

5. В пункті 19 Проекту передбачене положення щодо проходження технічного обстеження (повірки) технологічного обладнання, устаткування, пристроїв та засобів виміральної техніки у порядку та строки, визначені законодавством та їх виробниками. Проте, відповідно до статті 3 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», одним із основних принципів державного нагляду (контролю) є принцип неприпустимості дублювання повноважень органів державного нагляду (контролю) та неприпустимості здійснення заходів державного нагляду (контролю) різними органами державного нагляду (контролю) з одного й того самого питання. Контроль за здійсненням повірки відноситься до повноважень Держпродспоживслужби, тому з метою усунення дублювання повноважень органів державного нагляду (контролю) пункт 19 Проекту потребує виключення.

6. В абзаці 1 пункту 21 Проекту словосполучення: «згідно з чинним законодавством» виключити, оскільки відповідно до пункту 1 частини 10 статті 9 Закону до ліцензійних вимог не можуть бути включені вимоги щодо додержання законодавства України у відповідній сфері.

Виключенню підлягає слово: «(додаток 8)» в абзаці 2 пункту 21 Проекту, оскільки затвердження органом ліцензування форми та змісту журналу обліку виконаних робіт (наданих послуг) протипожежного призначення Законом не передбачено.

7. Не передбачено Законом і обов'язок ліцензіата зберігати документи, які використовувались (складались) при виконанні робіт та наданні послуг протипожежного призначення, тому абзац 2 пункту 22 Проекту необхідно виключити.

8. Пунктом 25 Загальних вимог щодо провадження діяльності протипожежного призначення Проекту передбачено, що ліцензіат, що отримав ліцензію на виконання робіт протипожежного призначення, визначених у пунктах 2-4, 9 Переліку, на об'єктах суб'єктів господарювання із середнім та незначним ступенем ризику щодо пожежної безпеки, не має права виконувати такі роботи на об'єктах суб'єктів господарювання із високим ступенем ризику, визначених згідно із критеріями. Проте зазначена норма потребує виключення з Проекту, оскільки вона суперечить вимогам статті 627 Цивільного кодексу України, відповідно до вимог якої сторони є вільними в виборі контрагента.

Крім того, пункт 25 Проекту суперечить статті 3 Закону, в частині необхідності дотримання в ліцензійних умовах принципу рівності прав суб'єкта господарювання, зокрема, щодо заборони використання ліцензування видів господарської діяльності для обмеження конкуренції.

Разом з тим, протирічить пункт 25 і статті 1 Закону, згідно з якою, ліцензія – документ, що видається органом ліцензування, на право провадження суб'єктом господарювання визначеного ним виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню. Отже, ліцензія видається за видами господарської діяльності, а не за ступенями ризику від провадження господарської діяльності.

У зв'язку з зазначеним, положення, передбачені пунктом 24 Проекту, є недоцільним, а тому потребує виключення.

9. Пункт 26 Проекту передбачає обов'язок ліцензіата за запитом надавати до територіальних органів ДСНС (за територіальністю) інформацію про виконані ними роботи протягом останнього півріччя за формою журналів обліку виконаних робіт протипожежного призначення. Однак зазначене положення одночасно суперечить вимогам і статті 19 Господарського кодексу України і пункту 3 частини 9 статті 9 Закону.

Так, відповідно до статті 19 Господарського кодексу України, забороняється вимагати від суб'єктів господарювання, відокремлених підрозділів юридичних осіб, виділених на окремий баланс, подання статистичної інформації та інших даних, не передбачених законом або з порушенням порядку, встановленого законом.

В свою чергу, згідно з пунктом 3 частини 9 статті 9 Закону, вимоги ліцензійних умов до суб'єкта господарювання включають подання передбаченої законом звітності.

Подання ліцензіатом інформації про виконані ними роботи протягом останнього півріччя за формою журналів обліку виконаних робіт протипожежного призначення не передбачено Кодексом цивільного захисту України.

10. Пункт 29 та 65 Кадрових вимог Проекту не містить обов'язкового положення щодо мінімальної кількості працівників за окремими посадами, як то передбачено вимогами пункту 2 частини 9 статті 9 Закону, тому пропонуємо його доопрацювати.

11. В пункті 31 слово: «копір» замінити на словосполучення: «копірувальний апарат».

12. З метою приведення у відповідність до статті 9 Закону по всьому тексту Проекту розділи «Технологічні вимоги щодо наявності матеріально-технічної бази» та «Організаційні вимоги» слід поміняти місцями.

13. Пункт 32 Проекту необхідно привести у відповідність з принципом дотримання законності, який міститься в статті 3 Закону і передбачає, що вимоги ліцензійних умов мають бути однозначними, прозорими та виключати можливість їх суб'єктивного застосування органами ліцензування чи ліцензіатами, та у відповідність з вимогами пункту 1 частини 10 статті 9 Закону, який передбачає, що до ліцензійних умов не можуть бути включені вимоги щодо додержання законодавства України у відповідній сфері.

Так, пунктом 32 Проекту передбачено, що проектна документація повинна відповідати вимогам обов'язкових до виконання нормативно-правових актів та нормативних документів у галузі проектування, пройти експертизу згідно зі статтею 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Крім того, пункт 32 Проекту не в повному обсязі враховує вимоги статті 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», згідно з якою обов'язковій експертизі не підлягають проекти будівництва об'єктів I–III категорій складності.

Також, згідно з Порядком затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 року № 560, під терміном «проект будівництва» запропоновано розуміти проектну документацію об'єктів архітектури, розроблену для нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту будинків і споруд, технічного переоснащення об'єктів виробничого призначення на таких стадіях проектування, як техніко-економічне обґрунтування, техніко-економічний розрахунок, ескізний проект, проект, робочий проект.

З огляду на зазначене, пункт 32 Проекту потребує приведенню у відповідність до вимог статей 3 та 9 Закону та доопрацьований з урахуванням норм статті 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» та Порядку затвердження проектів будівництва і

проведення їх експертизи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 року № 560.

Узгодженню з вимогами статті 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» потребує і абзац 2 пункту 36, абзац 2 пункту 40, абзац 2 пункту 44, абзац 2 пункту 56 та абзац 3 пункту 60 Проекту щодо затвердження проектної документації.

14. Абзац 3 пункту 36, абзац 5 пункту 40, абзац 4 пункту 44, абзац 3 пункту 56 та абзац 3 пункту 64 Проекту не відповідає вимогам додатку «И» ДБН В.2.5-56, оскільки змонтовані системи пожежогасіння, пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу та управління евакуюванням людей не приймаються до експлуатування згідно з вимогами чинного законодавства, а проходять перевірку відповідності вимогам проектної документації та працездатності відповідно до вимог ДБН В.2.5-56.

15. Пунктами 51 та 52 Проекту передбачено, що ліцензіат повинен мати приміщення, обладнання, які передбачені настановами з технічного обслуговування, а при технічному обслуговуванні вогнегасників повинні використовуватись тільки ті вогнегасні речовини, деталі та складові одиниці, які визначені відповідними каталогами деталей та складових одиниць і технологічними процесами (настановами) з технічного обслуговування. Проте положення пунктів 51 та 52 Проекту складені без урахування принципу дотримання законності, який міститься в статті 3 Закону і передбачає, що вимоги ліцензійних умов мають бути однозначними, прозорими та виключати можливість їх суб'єктивного застосування органами ліцензування чи ліцензіатами. Таким чином, пропонуємо привести пункти 51 та 52 Проекту у відповідність до вимог статті 3 Закону та чітко вказати реквізити зазначених настанов.